

A múlt, a jelen és a jövő fegyverei

HADITECHNIKA

2015/5

XLIX. évfolyam 5. szám

Ára 520 Ft

A magyar RDO Komondor páncélvédett járműcsalád

→ Éves előfizetési díj: 3120 Ft

A Haditechnika folyóirat 2015. évi 5. számának tartalomjegyzéke és összefoglalói

TANULMÁNYOK

- Dr. Végh Ferenc: Harckocsik a grozniji harcokban V. rész** 2. o
Az első csecsen háború 1994. december 11-én tört ki az Orosz Föderáció hadereje és az Észak Kaukázusban fekvő Csecsenföldön működő irreguláris katonai csoportosulások között. A köztársaság fővárosát, Groznijt védő harcosok létszáma tízezer főre volt tehető. Groznij ostroma különösen tanulságos volt a harckocsizó fegyvernem városi harcokban vívott harctevékenysége szempontjából. E harcok során bevetésre került a gázturbinás T-80 harckocsi is.
Kulcsszavak: első csecsen háború, városarc, harckocsi
The first Chechen war broke out on 11 December 1994 between the armed forces of the Russian Federation and the irregular military trooping acted in Chechnya located in the Northern part of the Caucasus. The strength of the fighters defended Grozny, the capital of the republic was about ten thousand. The siege of Grozny was particularly instructive concerning combat action of the tank branch in urban warfare. During these battles, the T-80 tank powered by gas turbine was also put into action.
Keywords: the first Chechen war, urban warfare, tank
- Dr. Klemensits – Dr Hajdu – Sárhidai: Hadseregreform és katonai modernizáció Kínában: a Népi Felszabadító Hadsereg a 21. században I. rész** 5. o
Nemzetközi befolyásának növekedésével párhuzamosan Kína katonai erejének megerősítésére is jelentős figyelmet fordít. A stabil gazdasági háttér lehetővé tette az 1990-es évektől a világ legnagyobb haderejének szervezeti, doktrinális megreformálását és technikai fejlesztését, melynek következtében mára, a Népi Felszabadító Hadsereg a világ élvonalába került. Bár az ország valós katonai potenciálját nehéz felbecsülni, néhány éven belül Kína már az Egyesült Államok számára is komoly kihívást és ellensúlyt fog jelenteni.
Kulcsszavak: hadseregfejlesztés, katonai modernizáció, Kína, Népi Felszabadító Hadsereg.
According to China's increasing international influence, the country makes great efforts to boost its military power as well. From the 1990s, the stable economy permitted the organizational, doctrinal reforms and the technical developments of the world's largest military force to be achieved, which resulted in by now that the People's Liberation Army rank among the most powerful armies. Although the country's real military potential is difficult to estimate, but in a few years, the Asian country will present a formidable challenge and counterweight for the United States too.
Keywords: development of the armed forces, military modernization, China, People's Liberation Army
- Zentai Károly: Hangtompítók II. rész** 10. o
A szerző a cikk megírásával a hangtompítók alkalmazását, jelentőségét és fejlődését kívánja bemutatni. A XXI. század elejére a technológia lehetővé teszi, hogy ezt az eszközt megfelelően átgondolt elvek mentén szélesebb körben alkalmazzák a katonai és a rendvédelmi egységeknél.
Kulcsszavak: torkolati dőrej, speciális töltények, hangtompítás.
The author of the article addresses the use, the importance and the development of the silencers. At the beginning of the XXI. century the technology enhances the widespread usage of this equipment among law enforcement and the military units - along well deliberated disciplines.
Keywords: muzzle blast, special purpose cartridges, sound suppressing.

NEMZETKÖZI HADITECHNIKAI SZEMLE

- Kelecsényi István: Húsz éves az Eurofighter/Typhoon I. rész** 14. o
Az európai NATO országok nemzetközi vállalkozása fejlesztette ki a Panavia Tornado harci repülőgépet. Az új európai harci repülőgéppel szemben támasztott három főbb követelmény: együléses és többfeladatú típus legyen, kiemelkedő manőverező képességgel. A 2 Mach maximális sebességre és szupercirkálásra képes, jellemzően kompozit anyagokból épített repülőgép 1986-ban repült először.
Kulcsszavak: többfeladatú harci repülőgép, európai hadiipar

The Eurofighter Typhoon fighter aircraft has been developed by an international consortium of European NATO countries. Let it be single seater and multirole with outstanding manoeuvrability; these were the three main requirements for the new European fighter aircraft. The aircraft capable of flying at max. speed of 2 Mach and super cruising and built from composite material typically, made its first flight in 1986.

Keywords: multirole fighter aircraft, European defence industry

ŰRTECHNIKA

Schuminszky Nándor: A szovjet N1-es rakétacsalád

21. o

Ma már tudjuk, hogy a holdversenyt a rakétahajtóművek közötti különbség döntötte el az amerikaiak javára.

1968-ban az Apollo-8 már a Hold körül keringett, majd újabb fél év múlva az Apollo-11 két űrhajósa már a Holdra is eljutott. A szovjet holdprogram kudarcra fő okának nevezhető N1 rakétakomplexumot négy alkalommal indították Bajkonurból 1969 és 1972 között. Mind a négy indítási kísérlet kudarccal végződött.

Kulcsszavak: szovjet holdprogram, N1 hordozórakéta

These days it is known already that the United State won the race for the Moon because of the difference between the American and Soviet rocket engines. In 1968 the Apollo 8 already orbited around the Moon, and then, a half year later two astronauts of the Apollo 11 landed on the Moon. Between 1969 and 1972 in Baikonur, there were four attempts to launch the N1 rocket complex considered the main reason of the fiasco of the Soviet Moon programme. All four efforts failed.

Key words: Soviet Moon programme, N1 carrier rocket

HAZAI TÜKÖR

Kovács házy Miklós: Az RDO Komondor többcélú páncélvédett járműcsalád II. rész

27. o

A hazai tervezésű RDO – Komondor páncélozott felderítő jármű fejlesztésében és gyártásában a Gamma Zrt vezetésével, 74 hazai cég és 65 mérnök vett részt. A bázisjármű tervezése és gyártása a Respirátor Zrt-nél történt. A járműcsaládot az erős, önhordó mind ballisztikai, mind akna elleni védelemmel rendelkező páncéltest jellemzi. Igény szerint fegyverállvánnyal is felszerelhető. A családélvűség megteremtésével és a szerteágazó katonai (felderítő, csapatszállító, sebesültszállító, mentő – vontató, parancsnoki jármű) és polgári (katasztrófavédelmi, rendvédelmi) igények is kielégíthetőek.

Kulcsszavak: hazai páncélozott jármű gyártás, Gamma Rt., felderítő jármű

74 Hungarian firms and 65 Hungarian engineers lead by Gamma Technical Corporation participated in development and manufacturing of the RDO – Komondor armoured reconnaissance vehicle designed in Hungary. Design and production of the basic vehicle took place at Respirator Company. The main feature of the vehicle family is the strong armoured integral body and frame having both ballistic and anti-mine protection. The car can be equipped with weapon pedestal, if ordered. Having created the family principle, the various military (reconnaissance, troop transport, ambulance, rescue and tow, commander ones) and civil (emergency management, order protection) requirements can be met.

Keywords: Hungarian manufacturing of armoured vehicle, Gamma Technical Corporation, reconnaissance vehicle

HADITECHNIKA-TÖRTÉNET

Farkas Zoltán: Úszóképes páncélozott harcjárművek a kezdetektől napjainkig I. rész

33. o

A páncélozott járművek irodalma, különösen a harckocsikat illetően, igen gazdag. A különböző szempontok alapján összeállított típusismertető könyvek és az enciklopédiák azonban igen szűkösen foglalkoznak az úszásra képes kerekes, vagy lánctalpas páncélozott harcjárművekkel. Jelen tanulmány az úszó harcjárművek legismertebb típusait tekinti át.

Kulcsszavak: úszó harcjármű, úszó harckocsi, II. világháború, magyar harcjárműfejlesztés

The literature on armoured vehicles, particularly on tanks, is very abundant. In the books and encyclopaedias compiled on the basis of different standpoints, however, there are hardly anything about wheeled or tracked armoured amphibious vehicles. This study gives an overview on well-known types of fighting vehicles with amphibious capabilities.

Keywords: amphibious fighting vehicles, amphibious tank, World War II, Hungarian fighting vehicle development

Kelecsényi István – Sárhaidai Gyula: Francia trikolor a szövetségesek ellen – a Vichy-légierő III. rész

38. o

A francia Vichy-i bábállam és a kolóniák légierője sok korszerű repülőgéppel rendelkezett. A brit kormány attól tartott, hogy a Vichy-i haditengerészet hajói valamilyen módon németeké lesznek, ezért 1940 júliusában Oránnál, majd szeptemberben Dakarnál a brit flottaegységek megtámadták a kikötőben horgonyzó francia flottaegységet. A francia légierő ekkor fellépett korábbi szövetségesével szemben. A brit támadások viszonzásaként júliusban és szeptemberben a francia légierő bombatámadásokat intézett Gibraltár ellen. A Gibraltár elleni hadművelet volt a II. világháborúban francia légierő legnagyobb léptékű támadása.

Kulcsszavak: légierő, II. világháború, Vichy-i bábállam

The Air Force of the puppet state Vichy France and its colonies has got a lot of modern aircraft. The British government was afraid that vessels of the Vichy Navy somehow will be owned by Germany, for this reason in July 1940 at Oran and then in September at Dakar, British naval units attacked French naval units harboured. At this time, the French Air Force took steps against its former ally. In return for British attacks, in July and September the French Air Force launched bomb attacks on Gibraltar. The operation against Gibraltar was the largest effort of the French Air Force.

Keywords: Air Force, World War II, the puppet state Vichy France

Nemes Ferenc: A francia MOGADOR romboló 43. o

A francia flotta a két világháború között számos nagyteljesítményű rombolótípust fejlesztett ki. Ezek közül a legnagyobbak a MOGADOR osztályú hajók – a MOGADOR és a VOLTA – lettek. Hosszúságuk 137 m, harci tömegük valamivel több, mint 4400 tonna volt. Több, mint 39 csomós sebességre voltak képesek. Fő fegyverzetük 8 db 138 mm-es löveg volt.

Kulcsszavak: francia haditengerészet, II. világháború, MOGADOR osztály, romboló

Czirók Zoltán: A Hansa-Brandenburg W.29-es tengerészeti repülőgép Magyarországon II. rész 44. o

A Brandenburg W.29-es prototípusával 1918 márciusában végezték az első repülést. A háború során a németek összesen 199 darab W.29-est gyártottak le. Az osztrák-magyar haditengerészet 1918. júniusában 25 darab Hansa-Brandenburg W.29-es licenc gyártására adott megrendelést az albertfalvai UFAG-nak (Ungarische Flugzeugfabrik A.G.). A típus első hazai repülését 1918 októberében teljesítette. Albertfalván 1919-ig 3-5 példány készült el teljesen a W.29-esből, amelyek egy része szolgálatba is állt a Tanácsköztársaság csepeli vízi repülőszázadában.

Kulcsszavak: hidroplán, albertfalvai UFAG, Brandenburg W.29, Tanácsköztársaság

The maiden flight of the prototype of the Brandenburg W.29 was made in March 1918. 199 pieces of W.29 were produced by the German during the war. In June 1918, the Austro-Hungarian Navy ordered 25 Hansa-Brandenburg W.29s to be manufactured under licence by the UFAG (Ungarische Flugzeugfabrik A.G.) at Albertfalva. In Hungary, the first flight of the airplane of this type took place in October 1918. Up to 1919, 3 to 5 W.29s were built at Albertfalva, and some of them were operated by the floatplane squadron from the Csepel Island, in the course of the Hungarian Soviet Republic.

Keywords: floatplane, UFAG at Albertfalva, Brandenburg W.29, Hungarian Soviet Republic

Pap Péter: A Győrík-féle szuperkönnyű golyószóró 46. o

A Győrík-Salánky konstruktőrpáros 1949-ben felajánlotta találmányát – a szuperkönnyű golyószórót – honvédelmi célra, majd a Haditechnikai Intézet felkérésére megkezdtek a tervezőmunkát. A Haditechnikai Intézet 1951. év II. félévi beszámolójában a Kézifegyver Osztály vezetője, Kucher József őrnagy jelentette, hogy elkészült a 7,62 mm-es új golyószóró. 1954-ben a Lámpagyár Nemzeti Vállalatnál még felmerült a golyószóró gyártása, ám végül erre nem került sor.

Kulcsszavak: Haditechnikai Intézet, kutatás-fejlesztés, golyószóró

In 1949, the pair of constructors Győrík and Salánky offered their invention, the superlight machine gun, for defence application, and then design work was begun by request of the Institute of Military Technology (IMT). In the IMT's Report on the Second half of the year 1951, it was reported by József KUCHER, head of the Small Arms Department, that the new 7.62 mm light machine gun was built. In 1954 the National Lamps Company (Lámpagyár Nemzeti Vállalat) still considered manufacturing of the light machine gun, but the idea was not realised.

Keywords: Institute of Military Technology, research and development, light machine gun

Schmidt László: Harcjármű roncsok Budapesten 1945-ben III. rész 54. o

Budapest ostroma után a város területén maradt páncélosokat, illetve kilövésük helyszínét mutatja be a cikksorozat. A korabeli fotókon megfigyelhetőek a páncélosok környezetében látható házak. A pontos beazonosítását a napjainkban a helyszínről készített fotók segítik elő.

Kulcsszavak: II. világháború, Budapest ostroma, páncélozott harcjárművek

This series of articles deals with armoured vehicles remained in the area of the city Budapest after its siege, and the scene they were shot up. Buildings around the vehicles can be seen in the pictures of the age. Photos taken of the scene nowadays help correct identification of them

Keywords: World War II, the siege of Budapest, armoured combat vehicle

Horváth Zoltán: A GNEISENAU csatacirkáló 57. o

A GNEISENAU csatacirkálót 1938-ban állították szolgálatba, és a BISMARCK elkészültéig hivatalosan a Kriegsmarine zászlóshajója volt. A hajót szinte mindig együtt vetették be, s a háború első éveiben a Kriegsmarine legtöbbet foglalkoztatott, és legeredményesebb felszíni egysége volt. Egy súlyos sérülést követő nagyjavítás során megkezdtek átfegyverzést, azonban 1943. február 2-án a nagy felszíni hadihajók leszerelését elrendelő parancs véget vetett a munkálatoknak.

Kulcsszavak: Német haditengerészet, II. világháború, csatacirkáló

The battlecruiser GNEISENAU was commissioned in 1938, and it was the official flagship of the Kriegsmarine before building the battleship BISMARCK. It was the mostly used and most successful surface vessel of the Kriegsmarine's in the earliest years of the war. During the overhaul after a serious damage her rearmament was launched, however the project was stopped by the command ordering disarmament of the surface battleships on 2 February 1943.

Keywords: German navy, World War II, battlecruiser

Kelemen Ferenc: Tűzszerészet az Osztrák–Magyar Monarchia hadseregében, a nagy háború idején 61. o

A tanulmány a több mint 100 éves magyar tűzszerészet történetének kezdeteit törekszik feltárni. Ismerteti a tűzszerészet kialakulásának történetét, illetve a legkorábbi magyar nyelvű tűzszerész szabályzatokat és szakanyagokat az Osztrák–Magyar Monarchia hadseregében, majd a Magyar királyi Honvédségben, de kitékintést tesz napjaink magyar tűzszerészetére is.

Kulcsszavak: magyar tűzszerészet, Osztrák–Magyar Monarchia, I. világháború

This study tries to explore the beginnings of the more than 100 year history of the Hungarian bomb-disposal service. It deals with the formation of the service, the earliest manuals and special materials in Hungarian language used in the army of the Austro-Hungary and later by the Royal Hungarian Army, but it gives an overview on the Hungarian bomb-disposal service of our age too.

Keywords: Hungarian bomb-disposal service, Austro-Hungary, World War I

Hatala András: Egyedi töltényfejlesztések Magyarországon az 1920–1945 közötti időszakban I. rész 66. o

A tanulmány sorozat nyom nélkül eltűnt magyar töltényfejlesztéseket mutat be. A kutatás jelentősége a lőszeres szakma számára a megmaradt alkatrészek azonosításában mutatkozik. Viszont a fejlesztési témák messzebből szemlélése rámutat arra a szellemi tőkére és eredeti törekvésekre, és ami gyakran sokkal távolabbra mutatott a korszak és az ország lehetőségeinél.

Kulcsszavak: magyar hadiipar, lőszer, töltény, Haditechnikai Intézet

This study series deals with Hungarian cartridge developments vanished without a trace. Identification of detail parts remained is of importance for ammunition business. However, taking a longer-term look at development topics one can see intellectual capital and genuine efforts often pointing much beyond the possibilities of the era and the country.

Keywords: Hungarian defence industry, ammunition, cartridge, Institute of Military Technology

Sárhidai Gyula: Az olasz csatahajók pusztulásának okai 68. o

Az olasz LEONARDO DA VINCI csatahajó 1916 augusztusában robbant fel Taranto hadikikötőjében. A hajó elvesztésének valódi okai tisztázatlanok. A cikk erre tesz kísérletet, miközben elemzi a korszak hasonló haditengerészeti káreseményeit, illetve a lehetséges diverzió hátterét.

Kulcsszavak: olasz haditengerészet, LEONARDO DA VINCI csatahajó

The Italian battleship LEONARDO DA VINCI exploded in naval harbour of Taranto in August 1916. Real reasons of the vessel loss are unexplained. This article tries to do clearing analysing similar naval damage events of the era and the background of a possible diversion.

Keywords: Italian navy, battleship LEONARDO DA VINCI

Dr. Reszegi Zsolt: Magyar ejtőernyős rohamsisak: német minta – hazai tervezés és gyártás II. rész 71. o

A magyar ejtőernyős rohamsisak mintájául a német 1938 M. ejtőernyős rohamsisak szolgált. 1941-ben már kivitelezés alatt állt a hazai gyártásra szánt ejtőernyős rohamsisak mintapéldányának elkészítése a Haditechnikai Intézetben. A Magyar Waggon- és Gépgyár által gyártott rohamsisakok első példányait azonban csak 1944. február 22-ei dátummal küldték el a Magyar Királyi Honvédség Központi Ruhatárba. A győri üzemet 1944. április 13-án ért amerikai légitámadás következtében az éppen megkezdett gyártás jelentősen visszaesett.

Kulcsszavak: Magyar Királyi Honvédség, ejtőernyős csapatok, rohamsisak, Haditechnikai Intézet

The German parachutist combat helmet 1938 M was the model for Hungarian parachutist combat helmet. In 1941, the prototype of the parachutist combat helmet to be produced in Hungary was already being prepared at the Institute of Military Technology. However, the first items of the combat helmet manufactured by the Magyar Waggon- és Gépgyár (Hungarian Wagon and Machine Factory) were delivered to the Central Clothes Repository of the Royal Hungarian Army on 22 February 1944 only. The just-started production was off considerably due to American air-attack upon the factory at the city Győr on 13 April 1944.

Keywords: Royal Hungarian Army, parachute troops, combat helmet, Institute of Military Technology